

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1938.

Första kammaren.

Nr 8.

Lördagen den 29 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.

Herr statsrådet *Levinson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 59, angående vissa anslag till rikets allmänna kartverk;
nr 60, angående anslag till centralt sjukhusarkiv;
nr 61, angående allmänna grunder för statens åtaganden i samband med emottagande av gåvor av luftvärnsmateriel;
nr 62, angående överflyttande av vissa till kronoparken Strömsholm hörande områden från domänstyrelsens till lantförsvarets förvaltning;
nr 63, angående försäljning av ett kronan tillhörigt markområde i Boden;
nr 64, angående befrielse för kontoristen N. E. K. Nilsson från viss betalningsskyldighet; samt
nr 65, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden m. m.

Justerades protokollen för den 21, 22 och 23 innevarande månad.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Albertsson* för tiden den 1—den 11 nästkommande februari samt herr *Bergqvist* för tiden från och med den 3 till och med den 14 i samma månad.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 45, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1937 vid dess tjugotredje sammanträde fattade beslut.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 49, angående rätt för statsmeteorologen T. H. P. Bergeron att för placering i löneklass tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 50, angående anslag till statens farmaceutiska laboratorium för budgetåret 1938/1939.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 51, med förslag till kungörelse om ändrad lydelse av 15 § kungörelsen den 15 juni 1934 (nr 306) angående handel med farmaceutiska specialiteter.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 52, angående avlöningsförmåner för personal vid Varberg—Ätrons järnväg, som vid järnvägens införlivande med statens järnvägar övergår i nämnda järnvägars tjänst;

nr 53, angående upplåtande till svenska järnvägsmännens vilohemsförening u. p. a. av tre statens järnvägar tillhöriga barackbyggnader m. m.;

nr 54, angående försvarsberedskap vid statens järnvägar;

nr 55, angående överflyttande av medel från jämtländska renbetesfjällens skogsfond till Norrbottens lappfond;

nr 56, angående inrättande av flygteknisk försöksanstalt;

nr 57, angående försäljning av kronan tillhöriga andelar i Skogsforsen och Bellforsen i Ätran m. m.; samt

nr 58, angående bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägs korsningar.

Föredrogos, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtanden nr 14 och 15.

Föredrogos och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 59—65.

Herr *Gustavson, John*, avlämnade en av honom och herr *Reuterskiöld* under tecknad motion, nr 224, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt till jakt m. m.

Motionen blev på begäran bordlagd.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtanden:

nr 1, angående regleringen för budgetåret 1938/39 av utgifterna under riksstatsens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna;

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38, i vad propositionen avser fjärde huvudtiteln;

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38, i vad angår anslag under åttonde huvudtiteln;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 under femte huvudtiteln gjorda framställning om anslag till främjande av bostadsbyggande å landsbygden; och

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 under utgifter för kapitalökning gjorda framställningar om anslag till vissa byggnadsarbeten vid fångvården;

bevillningsutskottets betänkande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 17 juni 1932 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift;

första lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning;

nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning;

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer; och

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 § strafflagen för krigsmakten, m. m.; samt

jordbruksutskottets utlåtande nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 under nionde huvudtiteln gjorda framställningar.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.10 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Tisdagen den 1 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.

Herr statsrådet *Levinson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 66, angående ytterligare statsunderstöd till Lyngsjöns vattenavledningsföretag i Östergötlands län;

nr 67, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att försälja viss fast egendom;

nr 68, angående anslag till vissa reparationsarbeten å statens växtskyddsanstalt tillhöriga byggnader vid Bergshamra;

nr 69, angående befrielse från viss betalningsskyldighet på grund av statsbidrag till ett avdikningsföretag inom Frändefors socken av Älvsborgs län;

nr 70, angående utbyggande av Kattstruforsen m. m.;

nr 71, angående ytterligare statsunderstöd till Hunserödsbäckens regleringsföretag i Munka-Ljungby socken av Kristianstads län;

nr 72, angående försäljning av vissa kronoegendomar och lägenheter från sådana egendomar; samt

nr 73, angående särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för vissa förädlings- och odlingsförsök.

Justerades protokollet för den 26 nästlidne januari.

Ledighet från riksdagsgörömaalen beviljades herr *Carlström* för tiden från och med den 3 till och med den 16 i denna månad.

Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärv av vattenrätt i Nämforsen och Lillängesforsen;

nr 14, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 gjorda framställning om anslag till utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.; samt

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 gjorda framställning om anslag till restaurering av Gustaf III:s paviljong i Haga.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 59, angående vissa anslag till rikets allmänna kartverk.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 60, angående anslag till centralt sjukhusarkiv; och nr 61, angående allmänna grunder för statens åtaganden i samband med emottagande av gåvor av luftvärnsmateriel.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 62, angående överflyttande av vissa till kronoparken Strömsholm hörande områden från domänstyrelsens till lantförsvarets förvaltning; och

nr 63, angående försäljning av ett kronan tillhörigt markområde i Boden.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 64, angående befrielse för kontoristen N. E. K. Nilsson från viss betalningsskyldighet.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 65, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden m. m.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Gustavson, John*, och herr *Reuterskiöld* väckta motionen, nr 224, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt till jakt m. m.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran statsutskottets utlåtanden nr 1 och 16—19, bevillningsutskottets betänkande nr 1, första lagutskottets utlåtanden nr 1—4 samt jordbruksutskottets utlåtande nr 2.

Föredrogs och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 66—73.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 225, av herr *Sundberg* m. fl.; och
nr 226, av herr *Nilsson, Theodor*, m. fl.,

båda i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om rätt till jakt m. m.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4,10 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 2 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Eskhult* för tiden från och med den 8 till och med den 19 i denna månad.

Företogs val av tjugufyra valmän för utseende av revisorer och revisors-suppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning; och befunnos efter valförrättningens slut hava blivit utsedda till valmän:

herr Andersson, Elof,	med 82 röster,
» Andersson, Per,	» 82 » ,
» Bergström	» 82 » ,
» Berling	» 82 » ,
» Bjurström	» 82 » ,
» Bodin, Gunnar,	» 82 » ,
» Bodin, Karl,	» 82 » ,
» Dahlström	» 82 » ,
» Englund	» 82 » ,
» Friggeråker	» 82 » ,
» von Horn	» 82 » ,
» Larsson, Sven,	» 82 » ,
» Nilsson, Bernhard,	» 82 » ,
» Nilsson, Johan, i Malmö	» 82 » ,
» Nilsson, Theodor,	» 82 » ,
» Norman	» 82 » ,
» Petersson, Knut,	» 82 » ,
» Rahmn	» 82 » ,
» Sandström	» 82 » ,
» Ström, Torsten,	» 82 » ,
» Strömberg	» 82 » ,
» Swartling	» 82 » ,
» Walles	» 82 » ,
» Velandér	» 82 » .

Anställdes val av sex suppleanter för de valmän, som av kammaren fått i uppdrag att utse revisorer och revisorssuppleanter för granskning av riksbankens avdelningskontors i orterna räkenskaper och förvaltning; och befunnos efter valförrättningens slut hava blivit utsedda till valmanssuppleanter:

herr Nilsson, Alexander,	med 59 röster,
» Nisser	» 59 » ,
» Larsson, Johan,	» 59 » ,
» Sundvik	» 59 » ,
» Magnusson, Theodor,	» 59 » ,
» Hagberth	» 59 » ,

sedan ordningen dem emellan blivit genom lottning bestämd.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 66, angående ytterligare statsunderstöd till Lyngsjöns vattenavledningsföretag i Östergötlands län;

nr 67, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att försälja viss fast egendom;

nr 68, angående anslag till vissa reparationsarbeten å statens växtskyddsanstalt tillhöriga byggnader vid Bergshamra; samt

nr 69, angående befrielse från viss betalningsskyldighet på grund av statsbidrag till ett avdikningsföretag inom Frändefors socken av Älvsborgs län.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 70, angående utbyggande av Kattstrupeforsen m. m.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 71, angående ytterligare statsunderstöd till Hunserödsbäckens regleringsföretag i Munka-Ljungby socken av Kristianstads län;

nr 72, angående försäljning av vissa kronoegendomar och lägenheter från sådana egendommar; samt

nr 73, angående särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för vissa förädlings- och odlingsförsök.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 225, av herr *Sundberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående älgavgifter m. m.; och

nr 226, av herr *Nilsson, Theodor*, m. fl., i samma ämne.

Föredrogos ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 14, angående utgifterna för kapitalökning å tilläggsstaten för budgetåret 1937/38 i avseende å postverket, telegrafverket och statens vattenfallsverk;

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 gjorda framställningar om anslag till tillbyggnad till landsstatshuset i Falun och vissa byggnadsarbeten vid länsresidenset i Umeå;

nr 1, angående regleringen för budgetåret 1938/39 av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna; samt

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38, i vad propositionen avser fjärde huvudtiteln.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Herr statsrådet *Wigforss* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 74, med förslag till avtal med Luossavaara—Kiirunavaara Aktiebolag och Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund; samt

nr 75, angående fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld.

Föredrogos ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38, i vad angår anslag under åttonde huvudtiteln;

nr 18, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 under femte huvudtiteln gjorda framställning om anslag till främjande av bostadsbyggande å landsbygden; samt

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 under utgifter för kapitalökning gjorda framställningar om anslag till vissa byggnadsarbeten vid fångvården.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Vid förnyad föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 17 juni 1932 angående rätt för Konungen att åsätta särskild tullavgift, bifölls vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Föredrogos ånyo och lades till handlingarna första lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning; och

nr 2, i anledning av verkställd granskning av militieombudsmannens ämbetsförvaltning.

Föredrogos ånyo första lagutskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1933 (nr 472) om förbud mot politiska uniformer; och

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 6 § strafflagen för krigsmakten, m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Vid förnyad, punktvis skedd föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition med förslag till tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1937/38 under nionde huvudtiteln gjorda framställningar, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde onsdagen den 9 innevarande månad företaga val av valmän jämte suppleanter för utseende av riksdagens justitieombudsman och riksdagens militieombudsman samt deras efterträdare.

Detta förslag antogs.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 74 och 75 blevo desamma på begäran bordlagda.

Anmälades och bordlades

statsutskottets utlåtanden:

nr 20, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar under rubriken Utgifterna, För flera huvudtitlar gemensamma frågor m. m.;

nr 21, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till oförutsedda utgifter;

nr 22, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till kapitalinvestering i studielånefonden; samt

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse för post-expeditören Hervor Kristina Radmann, född Dahlman, från skyldighet att till postverket gälda visst penningbelopp; ävensom

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av väckta motioner angående upphävande av lagarna om kollektivavtal och om arbetsdomstol;

nr 2, i anledning av väckt motion om upphävande av 3 a § i lagen den 28 maj 1920 om medling i arbetstvister;

nr 3, i anledning av väckt motion om befrielse från avgift till folkpensioneringen för vissa tjänstemän och arbetare i statens tjänst m. fl.; samt

nr 4, i anledning av väckt motion rörande bestämmelserna om automobilast.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Johansson, Johan Bernhard*, för tiden den 5—den 15 i denna månad.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.43 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.
